

Záporné zodpovězení této sporné otázky opřel žal. úřad — jak shora uvedeno — o dva důvody, poukávav jednak na to, že zaměstnanci, o něž tu jde, nebyli před účinností zák. č. 242/22 pojištěni u bratrské pokladny, jednak prohlásiv, že lázně Š. nelze považovati za odbočku revírní bratrské pokladny v Bratislavě.

Prvý z těchto důvodů je nezákonný, neboť podle § 3 zák. č. 242/22 není pro fakultativní pojištění podle tohoto zákona rozhodným, zda osoba, o jejíž pojištění jde, byla před účinností tohoto zákona pojištěna u bratrské pokladny, podřízené doзору báňských úřadů, nýbrž zda podnik, v němž osoba ta jest zaměstnána, měl v oné době svoje dělníky pojištěny u některé bratrské pokladny.

Toto řešení tanulo asi žal. úřadu také na mysli, když přes svůj první důvod pustil se ještě do řešení otázky, zda lázně Š. lze považovati za odbočku stěžující si pokladny. Leč po této stránce je řešení žal. úřadu opět v rozporu se zákonem. Žal. úřad popírá, že by lázně Š. měly povahu odbočky stěžující si pokladny jedině proto, že lázně ty nejsou vyjmenovány ve vlád. nařízení, jímž byly určeny obvody a sídla revírních bratrských pokladen; má tu patrně na mysli vl. nař. z 22. prosince 1922 č. 392 Sb. Leč tento poukaz dokazuje pouze, že lázně Š. nejsou revírní bratrskou pokladnou, nikoli však, že by nemohly býti odbočkou, resp. expositurou její. Revírní báňské pokladny totiž — jak plyne z § 5 odst. 2 zák. č. 242/22 — nevykonávají snad pouze správní činnost spojenou s vybíráním příspěvků a poskytováním dávek, nýbrž jsou také povinny poskytovat in natura lékařskou pomoc, čítajíc v to pomoc při porodu, příspěvi báby, jakož i potřebná léčiva a jinaké therapeutické pomůcky. Není zákonné překážky, aby pokladna tyto své povinnosti neplnila snad jen obstaráváním ambulantního léčení nebo dodáváním onemocnělých členů do léčeben samostatných. naopak má po zákonu právo zřizovati si za tím účelem také léčebny i jinaké ústavy samostatné. Takovéto zařízení má pak jistě povahu součásti nebo odbočky bratrské pokladny a neztrácí ji ani tenkrát, je-li umístěno mimo vlastní sídlo pokladny. Pak lze je nazvati její expositurou. Z toho je tedy patrné, že názor žal. úřadu, jako by takováto léčebna zřízená mimo sídlo pokladny nemohla míti povahu odbočky její, nemá opory v zákoně.

Jsou tedy oba důvody, o něž žal. úřad svoje rozhodnutí opřel, v rozporu se zákonem.

Č. 10.358.

Horní právo: * Dělníci, zaměstnaní odvážením strusky ze starých hald, jež byly propůjčeny jejich zaměstnavateli nebo jeho právnímu předchůdci jako povrchové míry, podléhají pojistné povinnosti u bratrské pokladny.

(Nález ze dne 18. února 1933 č. 2813.)

Věc: Pavel P. ve S. (adv. Dr. Jan Kohl z Prahy) proti ministerstvu veřejných prací (za zúč. revírní bratr. pokladnu v Bratislavě adv. Dr. Jos. Pícek z Prahy) o pojistnou povinnost u bratrské pokladny.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Ke stížnosti revírní bratrské pokladny v Bratislavě uložil vládní komisariát pro báňské a hutnické záležitosti v Bratislavě po provedeném šetření výměrem z 11. července 1929 st-li, přihlásiti zaměstnance podniku ve S. k pojištění u jmenované bratrské pokladny. Tento svůj příkaz odůvodnil poukazem na to, že st-l uvedené zaměstnance zaměstnává vybíráním a odvážením strusky ze starých hald, jež byly jeho právní předchůdkyni propůjčeny jako povrchové míry, při čemž tato struska se prodává z části k šterkování silnic a tratí, z části však též do vysokých pecí jako přísada při zhutnění železa, a že proto dlužno ohledně dělníků těmito pracemi zaměstnaných uznati, že jsou zaměstnání v hornictví. Odvolání, jež st-l z výměru toho podal, žal. min. nař. rozhodnutím zamítlo z důvodů napadeného výměru.

O stížnosti do rozhodnutí toho podané uvažoval nss takto:

Rozhodnutí sporu, zda zaměstnanci st-lovi podléhají pojistné povinnosti u bratrských pokladen, je závislé na zodpovědění otázky, zda jde o osoby zaměstnané v hornictví. Že pro zodpovědění této otázky je nerozhodno, zda podnik st-lův bude s to náklady na toto pojištění ze svých výtěžků kryti, čili nic, je na bíledni, a je proto námitka v tomto směru vznesená zřejmě bezdůvodná.

Zbývá tedy již jediná námitka — st-lem také již v odvolání vznesená — že st-lovy dělníky nelze považovati za zaměstnané v hornictví proto, že dobývají výhradně strusku, která není nerostem vůbec — tím méně ovšem nerostem vyhrazeným — nýbrž že je to odpadkový produkt vysokých pecí. Právní názor, na němž je námitka tato založena, je zřejmě ten, že za vyhrazené nerosty ve smyslu § 3 hor. zák. lze uznati anorganismy jen na tak dlouho, dokud existují ve svém přirozeném útvaru, že však přestávají býti takovými nerosty, jakmile bylo na nich činností lidskou něco změněno.

Snad dalo by se s tímto názorem st-lovým zásadně souhlasiti, vzhledem k tomu, že § 3 hor. zák. mluví v odst. 1 výslovně o nerostech »uložených v jejich přirozených ložiskách«, leč ohledně strusky jakožto lidského produktu dřívějšího dolování má horní zákon speciální ustanovení. Je to předpis § 76, jenž připouští propůjčku povrchových měr na vyhrazené nerosty ve starých opuštěných haldách, kde — aspoň zpravidla — bývají nahromadovány anorganismy, činností lidskou již zpracované. Ať již ustanovení to lze chápati jako výjimku z pravidla § 3 odst. 1 hor. zák. o uložení v přirozených ložiskách, či jeho zákonnou interpretaci, že za nerosty uložené v přirozených ložiskách dlužno pokládati anorganismy v přírodě odložené i tenkrát, byly-li lidskou činností nějak přeměněny, vždy dlužno uznati, že anorganismy uložené ve starých opuštěných haldách a obsahující nerostné substance v § 3 odst. 2 hor. zák. vypočtené, mají povahu

nerostů vyhrazených ve smyslu odst. 3 téhož zák. ustanovení. Že by pak struska st-lem odvážená takovéto nerostné substance neobsahovala, stížnost netvrdí.

Pak však právem mohl žal. úřad uznati, že dělníci st-lovi, kteří tyto vyhrazené nerosty v povrchových měrách st-li, resp. jeho právní předchůdkyni propůjčených, ze starých hald dobývají — třebaž se tak dále způsobem sebe primitivnějším (§ 123 hor. zák), — jsou zaměstnání v hornictví ve smyslu § 2 zák. č. 242/22, a že proto podléhají pojistné povinnosti podle tohoto zákona.

Č. 10.359.

Zaměstnanci veřejní: O kvalifikaci kancelářských oficiantů ve veřejnoprávním poměru.

(Nález ze dne 18. února 1933 č. 2926.)

Věc: Ludevít G. v Rimavské Sobotě (adv. Dr. Arnošt Lebenhart z Prahy) proti ministerstvu vnitra o vyloučení z postupu do vyšších postů.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Zemský úřad v Bratislavě vyslovil výnosem z 27. listopadu 1928, že st-l, vrchní kancelářský oficiant okresního úřadu v Rimavské Sobotě, měl podle dekretu býv. min. pro Slov. z 26. července 1926 č. 21.880 pres. adm. dosáhnouti zvýšení služného dnem 1. ledna 1929. Avšak vzhledem k tomu, že v důsledku jeho méně přiměřené kvalifikace za r. 1927, není doba od 1. ledna do 31. prosince 1927 započítatelná pro zvýšení služného, může dosáhnouti nejbližšího zvýšení služného teprve 1. ledna 1930, nevyskytnou-li se ještě další okolnosti, které by měly v zápětí podle platných předpisů vyloučení nebo odklad tohoto zvýšení. Nezapočítatelnost výše uvedené doby se zakládá na předpisu § 28 vl. nař. č. 113/26.

Proti tomuto výměru podal st-l námitky ze 7. prosince 1928, které opíral o to, že nebyl vzat v úvahu první bod odst. 2 § 28 cit. nař., podle kterého rozhodnutí o zvýšení služného má se odložit až do nejbližší kvalifikace, která může býti označena aspoň dobrou. V celém roce 1928 jest st-lovo chování dobré, svěřené práce koná věrně a přesně, úřední hodiny dodržuje a z úřadu nikdy není vzdálen, žádal proto, aby zaražení postupu mu bylo prominuto. Zemský úřad v Bratislavě výnosem z 18. února 1929 vyslovil, že vzhledem na předpis 1. odst. č. 7 § 28 vl. nař. č. 113/26 nemůže na svém výnosu z 27. listopadu 1928 nic měniti.

Proti tomu podal st-l odvolání, v němž uváděl, že svého času proti kvalifikačnímu posudku »méně přiměřený« za rok 1927 podal odvolání, které do oné doby vyřízeno nebylo, které však po názoru st-le bude vyřízeno v jeho prospěch, poněvadž onen kvalifikační posudek mohl býti jenom vydán na základě omylu skutkového. Podle vysvědčení lékařského, byl v roce 1927 skutečně nemocen, což mu vadilo v řádném výkonu služby,